

Transkrypcja Lekcji 3/Formaty własne i proporcje strony

Witam serdecznie i zapraszam do obejrzenia Lekcji 3 kursu *Jak zbudować layout książki*.

Oprócz omówionych w poprzedniej lekcji formatów do projektowania książek, czyli formatów na przykład B5 o wielkości 176 × 250 mm oraz wszelkich odmian formatu B5 oraz formatów A5 dla książek cyfrowych, możemy posiłkować się innymi formatami, które nie zostały wymienione w normach i tymi normami objętych.

Mianowicie są to formaty, które tutaj teraz przedstawię. Za przykład pierwszy posłuży nam format 140 × 210 mm. To jest dość spory format, format, który ma zbliżoną proporcję do złotej proporcji, czyli 1 : 1.618. Widzimy tutaj pewną zależność, mianowicie marginesy zewnętrzne są 2 razy większe niż marginesy wewnętrzne. To samo dotyczy marginesów dolnych. Margines dolny jest 2 razy większy niż margines górny. Taki klasyczny układ osobiście najbardziej mi się podoba. Mamy miejsce w dolnym marginesie na żywą paginę. Mamy dużo miejsca na marginalia, mamy świetnie ustawione kolumny tekstu i wszystko jest jak najbardziej czytelne. Więc czy to weźmiemy format 140 × 210 mm, czy mniejsze formaty, stosując taką właśnie klasyczną metodę wyliczania marginesów, możemy osiągnąć naprawdę bardzo piękny wygląd. Jediną wadą jest to, że jest to propozycja nieekonomiczna, mianowicie marginesy są rzeczywiście duże. Niemniej jednak taka konstrukcja kolumny jest bardzo czytelna.

Format 140 × 210 mm możemy zastosować dla książek naukowych czy specjalistycznych, tak jak tutaj zostało to pokazane. Mamy proporcję 2 : 3, czyli 1 : 1.5. Gdy chcemy wyliczyć proporcję, należy zrobić prosty zabieg, mianowicie wysokość, czyli 210 mm podzielimy na 140 mm i wtedy otrzymamy 1.5, czyli jest to 1 : 1.5, mamy proporcję zbliżoną do złotej proporcji.

Kolejne propozycje to propozycje dla powieści. Albert Kapr twierdzi, że najlepsza książka to książka lekka, nieduża, jak to tylko możliwe. Ma dobrze mieścić się w dłoni, czyli format kieszonkowy tutaj byłby jak najbardziej wskazany. A ten format kieszonkowy to jest 110×180 mm. Kolejnym jest 110×190 mm, i kolejnym 120×200 mm. To są takie formaty, gdzie kolumna jest raczej wąska, czyli świadczy to jak najbardziej o elegancji. Im węższa kolumna, tym dzieło wygląda na bardziej eleganckie.

Przechodzimy do książek naukowych i specjalistycznych. I tutaj już wspomniany format 140×210 mm. Świetnie się sprawdzi jako propozycja dla książek naukowych i specjalistycznych z dużą ilością tabel, formularzy, zdjęć, czy ilustracji. Również sprawdzi się format 160×240 mm oraz format 180×270 mm. Następną proporcja to jest $1 : 1.142$ lub proporcja $1 : 1.125$. Są to tak zwane kwadraty optyczne, gdzie wysokość jest większa niż szerokość, ale nie na tyle, by nie uznać tego formatu za format zbliżony do kwadratu. Jest to format kwadratu optycznego. Takie formaty, czyli na przykład format 210×240 mm lub większy 240×270 mm, można śmiało wykorzystać dla książek z dużą ilością zdjęć, jakichś obiektów graficznych.

Mamy dużo możliwości do wykorzystania, mianowicie możemy wybrać jakikolwiek format do powieści z tych tu przedstawionych i będziemy pewni, że to są dobrze wybrane formaty oraz dla książek naukowych i specjalistycznych oraz typowo ilustrowanych z dużą ilością ilustracji.

W kolejnej lekcji przedstawię, jak zbudować klasyczny układ, mój ulubiony, dla książek ilustrowanych i wyznaczmy marginesy automatycznie przy pomocy dwóch przedstawionych przeze mnie metod. Pierwszą będzie ustawienie kolumn za pomocą narysowanych linii, drugą będzie metoda 9 modułów.

Serdecznie dziękuję za uwagę i zapraszam do kolejnej lekcji kursu.